

ساخت و اعتباریابی مقیاس اثرات روانی و اجتماعی

ناشی فاصله گذاری اجتماعی کووید-۱۹

(تاریخ دریافت ۱۴۰۰/۰۱/۱۵، تاریخ تصویب ۱۴۰۰/۰۴/۱۸)

محمود گودرزی

گروه مشاوره خانواده، واحد سندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سندج، ایران

سحر رضایی^۱

دانشجوی دکترا مشاوره، واحد سندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سندج، ایران

چکیده

پژوهش با هدف ساخت و اعتباریابی مقیاس اثرات روانی و اجتماعی ناشی از فاصله گذاری اجتماعی کووید-۱۹ انجام شد. پژوهش از لحاظ هدف کاربردی-داده بنیاد (روش آمیخته کمی و کیفی) می باشد. جامعه آماری بخش کیفی صاحب نظران روانشناسان، مشاوران کادر مشغول در بیمارستان می باشد. در بخش کمی نیز جامعه شامل کلیه خانواده های پرستاران بیمارستان های دولتی شهر کرمانشاه در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ می باشند که تعداد آنها بیش از ۵۰۰ نفر می باشد. حجم نمونه در روش کیفی برای به دست آوردن شاخص ها از صاحب نظران روانپزشکی، مشاوره و راهنمایی بیمارستانها به تعداد ۲۰ نفر انتخاب شد و نظرخواهی شد. حجم نمونه در بخش کمی برای پر کردن پرسشنامه برای سنجش اعتباریابی پرسشنامه از ۳۸۰ پرستاریکه تحت تاثیر پیامدهای روانی فاصله گذاری اجتماعی در وضعیت دشوار کووید-۱۹ بوده اند. برای بررسی اعتبار سازه نیاز به اجرای تحلیل عاملی بود ساخت ابزار از طریق مصاحبه و سپس کدگذاری و تحلیل مصاحبه ها و بر اساس مولفه های استخراج شده از مصاحبه ها، ابزاری

^۱ نویسنده مسئول SAHARRAZAIE@GMAIL.COM

متناسب با بافت ایرانی برای اندازه‌گیری تاثیر فاصله اجتماعی تنظیم شد. تعداد ۱۶ سوال برای اندازه‌گیری چهار مؤلفه انسجام خانواده، تعارض زناشویی، اضطراب و ترس تهیه شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها با روش تحلیل عاملی اکتشافی و با استفاده از نرم افزار آماری وایرماکس استفاده شد. نتایج نشان داد مقادیر جاصل از آزمون KMO نشان داد و میتوان داده‌ها را به یک سری مولفه پنهان (مکنون) زیربنایی و بنیادی تقلیل داد. نتیجه آزمون بارتلت نشان داد همبستگی بین گویه‌ها، ماتریس همسانی و واحد نمیشود؛ یعنی از یک طرف بین گویه‌های داخل هر مولفه همبستگی بالایی وجود دارد و از طرف دیگر بین گویه‌های یک مولفه با گویه‌های مولفه دیگر، هیچگونه همبستگی مشاهده نمیشود. نتایج حاکی از آن بود مجموع مولفه‌های استخراج شده توانسته‌اند به میزان مطلوبی تغییرات هر گویه را تبیین کنند. سهم هر مولفه در تبیین واریانس پرسشنامه به صورت نزولی میباشد. مولفه اول بیشترین سهم (۹/۹۵۰) درصد با مقدار ویژه (۳/۹۷۱) و مولفه سوم کمترین سهم یعنی (۸/۶۰۹) درصد با مقدار ویژه (۳/۶۱۶) را در تبیین واریانس ۱۷ گویه داشتند. سهم تبیین برای مولفه دوم (۸/۶۹۸) درصد با مقدار ویژه (۳/۶۷۷)، سهم تبیین برای مولفه دوم برابر با (۸/۶۹۸) با مقدار ویژه (۳/۶۷۷) بود. پایایی پرسشنامه از طریق آزمون آلفای کرونباخ ۰/۸۶ محاسبه شد.